

Lukeva, kenties keski-ikäinen mies

Äijien lukemisharrastuksesta

Tiedote **7.4.2020 10:19**

Onko kirjasto unohtanut keski-ikäiset miehet?

Keski-ikäiset miehet ovat pilanneet maailman. He tekevät ilmastolle haitallisia päätöksiä, heitä kiinnostaa vain heidän oma hyvinvointinsa. He eivät osaa käyttäytyä, he eivät osaa pukeutua. He ovat huonoja lukemaan kirjoja. Jos keski-ikäiset miehet lukisivat enemmän, he saattaisivat päästä yli sukupolvensa usein kovin rajoittuneista mielipiteistä ja turhanpäiväisistä ennakkoluuloista.

No joo. En minä täysin tuota allekirjoita, mutta saadakseen huomiota sosiaalisessa mediassa, on oltava kärkevä. Sovinnollisuus ei somessa sykähdytä.

Alunperin suunnittelin oman osuuteni Monilukutaitoa sanataiteella -hankkeessa käsittelevän nimenomaan keski-ikäisten miesten lukemista. Aihe on läheinen, keski-ikäinen olen itsekin. Laajensin **Sanarkisti**-projektin käsittämään kuitenkin koko aikuisväestön, muuten kirjavinkkaus- ja sanataidesessio olisi jääneet liian vähälle yleisölle. Keski-ikäisillä miehillä on liian kiire uraputkessa, kaljabaarissa tai jälkikasvua paimentamassa. Eivät he kirjaston järjestämiin tapahtumiin tule.

Keski-ikäisissä miehissä on tietenkin myös lukijoita. Minulla ei ole esittää mitään faktaa siitä minkä verran he lukevat tai ovat lukematta, mielipiteeni perustuu työssäni tekemiini havaintoihin: naiset meillä eniten kirjoja lainaavat, miehet ovat aktiivisempia lehtisalin käyttäjiä.

Kirjallisuuspalkinnot tai edes tv-visailujen nykyisin kai pakolliset kirjailijavieraat eivät saa meitä niin sanotussa parhaassa iässäamme olevia miehiä lukemaan. Siksi kokosin tähän muutaman sellaisen kirjan, joita lähimmäisemme voivat yrittää meille tyrkyttää, jähka kirjastot taas avautuvat.

Tapani Baggen **Miehet asialla** on lähes liian helppoa luettavaa. Siinä on lyhyitä, hauskoja novelleja, joiden suurin vika on siinä, että ne kertovat minusta kaikki. Ihan kaikki. Tai no, melkein. En ole yrittänyt itse paikata lohjennutta hammastani, enkä järin innokkaasti rupea korjaamaan polttomootorilla varustettuja vehkeitä, mutta yleensä kaikki mitä teen menee pieleen. Aivan kuten hommat tässä kirjassa koko ajan menevät. Suosittelen kirjaa kaikille tee-se-itse miehille.

Hannu Raittila saattaa pelottaa keski-ikäistä miestä, koska hän saanut Finlandia-palkinnon. Novellikokoelma **Miesvahvuus** on kuitenkin helppoa ja kiinnostavaa äijälukemista. **Miesvahvuuskin** kertoo jääräpäisistä miehistä. Niistä, jotka tarvittaessa vierittävät siirtolohkareen järveen ihan vaan huvikseen tai kävelevät mökilleen, suoralla kompassisuunnalla. Miesvahvuus kertoo niistä miehistä, joilla on hyvät mahdollisuudet saada Darwin-palkinto.

Risto Jussilan **Kuningasmetsuri : Jaakko Pessisen elämä** on kirja niille, jotka eivät ole elämänsä aikana lukeneet muuta kuin **lijoki**-sarjan.

Roope Lipastin **Pihalla : erään remontin anatomia** soveltuu niille miehille, jotka vielä jaksavat tai jotka eivät enää jaksu vitsailla keskeneräisistä rakennusprojekteistaan tai sen kiven siirtelystä pihalla kohta kymmenenteen paikkaansa.

Keski-ikäiselle miehelle saattaa tulla tarve kehittää itseään. Ei pelkästään ammatillisesti, vaan myös ihmissuhdetaidollisesti. Siihen tarpeeseen käy hyvin Marianna Stolbowin teos **Rakastamisen taito**. Se on käytännönläheinen, omaa ajattelua avartava kirja, joka auttaa avaamaan omien tunnetoimintojen taustoja. Se on eräänlainen rakkauden karttakirja.

Jos käy niin, että keski-ikäinen mies haluaa lukea jotain taiteellista, sellaista jota laatukirjallisuudeksi snobien piireissä kutsutaan, silloin hänen kannattaa lukea John Williamsin romaani **Stoner**. Se kertoo köyhän ja karun lapsuuden kautta yliopiston professoriksi päätyneestä ja elämänsä pettyneestä, rakkaudettomassa avioliitossa elävästä miehestä, joka ei sen suurimman rakkauden kohdatessaan uskalla tehdä oikeaa ratkaisua.

Petri Tammisen **Muita hyviä ominaisuuksia** on oiva esimerkki sellaisesta mieskirjallisuudesta, jossa mies ei ole se johtava alfauros, joka korjaa autot ja rakentaa talon, viikonloppuna kesämökin. Tammisen kuvaama mies on herkkä runopoika, ujo, laiha ja muutenkin arka. Keski-ikäinen mies silti, mutta käytännönläheisen persvakomiehen vastakohta. Heitäkin - siis meitä, herkkiä runopoikia - tarvitaan. En vain oikein tiedä mihin.

Runojakaan ei keski-ikäisen miehen tarvitse pelätä, koska Lauri Viita kirjoitti niitä. Viita oli miehekäs mies, hän kirjoitti miehekkäitä runoja oikeasta elämästä. Silti hän oli myös herkkä, parhaiten käy ilmi yhdestä hänen viimeisimmistä runoistaan, joka on kuvaus täydellisestä onnesta:

**Suvimaisema: lahdentyven,
saunaranta ja vene**

*ja helle, välkkyvät kalat,
lapsi, lapsia, lapset
ja vanha onnellinen kaiku:
Isä, hei!*

Tällaisen runon lukeminen ei tee pahaa keski-ikäiselle miehelle. Hän saattaa jopa joutua hieman silmäkulmaansa pyyhkäisemään sitä lukiessaan.

Kirjastot tekevät paljon työtä lasten ja nuorten lukemaaninnostamisen hyväksi. Se on hieno! Se on yksi tärkeimmistä tehtävistämme, jopa tärkein. Emme silti saa unohtaa toista kirjallisesti syrjäytymisvaarassa olevaa ryhmää: keski-ikäisiä miehiä.

mika.kahkonen@imatra.fi

Puh: 020 617 6602

[Sanarkistin muut blogimerkinnät löytyvät täältä.](#)

